

EXPERIENCE OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF FOOD INDUSTRY ENTERPRISES

A. Rudova

National University of Food Technologies

Key words:

*Sustainable development
Food industry
Social responsibility
Sustainable development
practices
Competitiveness
Economic growth
Environmental
sustainability*

Article history:

Received 07.11.2024

Received in revised form
21.1.2024

Accepted 05.12.2024

Corresponding author:

A. Rudova

E-mail:

anastasiyarudova39@gmail.
com

Citation: Оницько Я. Д.
(2024). Використання он-
тологій в управлінні без-
печністю продуктів хар-
чування. *Наукові праці
НУХТ*, 30(6), 58—67.

DOI: 10.24263/2225-2924-
2024-30-6-7

ABSTRACT

The experience of leading Ukrainian food companies, namely Coca-Cola Beverages Ukraine, Danone Ukraine, MHP, Astarta-Kyiv, and Kernel, in implementing sustainable development principles into their operations was analyzed. Key areas in which companies contribute to sustainable economic growth, environmental protection, and social responsibility were examined. In particular, their initiatives aimed at environmental sustainability, the introduction of innovative production approaches, and efficient resource utilization leading companies towards a circular economy were analyzed. A significant aspect of sustainable development for these companies is the social component, with a strong focus on labour protection, personnel development, education, and the development of communities where the companies' production facilities are located.

Coca-Cola Beverages Ukraine pays particular attention to reducing plastic use and CO₂ emissions by implementing environmental initiatives. Danone Ukraine focuses on optimizing water resources and creating sustainable products, adhering to the principles of a circular economy. MHP is actively investing in bio-energy and agricultural innovations, contributing to reducing environmental impact. Astarta-Kyiv develops organic production and promotes social development through support for local communities and the implementation of environmentally friendly technologies. Kernel emphasizes biofuels and the modernization of agricultural processes to preserve natural resources.

It was determined that most of the companies' initiatives in the field of sustainable development were similar and indicated that businesses are paying attention to the urgent needs of humanity and environmental protection, which contributes to the creation of a sustainable business model that balances economic interests, environmental responsibility, and social well-being.

It is highlighted how companies combine economic, environmental, and social aspects of their activities, forming a comprehensive approach to sustainable development. The strategic integration of sustainable development contributes to increasing the competitiveness of enterprises and their adaptation to global challenges.

ДОСВІД СТАЛОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

А. Я. Рудова

Національний університет харчових технологій

У статті проаналізовано досвід провідних компаній харчової промисловості України — *Coca-Cola Beverages Ukraine*, *Danone Ukraine*, *МХП*, *Астарта-Київ* та *Kernel* щодо впровадження принципів сталого розвитку. Розглянуто основні напрями, в яких компанії сприяють сталому економічному зростанню, збереженню навколишнього середовища та соціальній відповідальності. Зокрема, проаналізовано їхні ініціативи, які сприяють екологічній стійкості, впровадженню інноваційних підходів до виробництва, ефективному використанню ресурсів, що приводить компанії до циркулярної економіки. Важливим напрямком сталого розвитку для наведених компаній є соціальна складова, за якою велику увагу приділяють охороні праці, розвитку власного персоналу, питанням освіти та розвитку громад, де розміщені виробничі потужності компаній.

Coca-Cola Beverages Ukraine приділяє особливу увагу скороченню використання пластику та зменшенню викидів CO₂, впроваджуючи екологічні ініціативи. *Danone Ukraine* зосереджується на оптимізації водних ресурсів і створенні стійких продуктів, зберігаючи принципи циркулярної економіки. *МХП* активно інвестує в біоенергетику та інновації в аграрному секторі, що сприяє зниженню впливу на довкілля. *Астарта-Київ* розвиває органічне виробництво та сприяє соціальному розвитку через підтримку місцевих громад і впровадження екологічно чистих технологій. *Kernel* робить акцент на біопаливі та модернізації аграрних процесів з метою збереження природних ресурсів.

Визначено, що більшість ініціатив компаній у сфері сталого розвитку схожа. Це свідчать про те, що бізнес звертає увагу на нагальні потреби людства і захисту довкілля, що сприяє створенню стійкої бізнес-моделі, яка підтримує баланс між економічними інтересами, екологічною відповідальністю та соціальним добробутом.

Висвітлено, як компанії поєднують економічні, екологічні та соціальні аспекти своєї діяльності, формуючи комплексний підхід до сталого розвитку. Стратегічна інтеграція сталого розвитку сприяє підвищенню конкурентоспроможності підприємств, а також їх адаптації до глобальних викликів.

Ключові слова: сталий розвиток, харчова промисловість, соціальна відповідальність, практики сталого розвитку, конкурентоспроможність, економічне зростання, екологічна стійкість.

Постановка проблеми. Сьогодні перед світом постало безліч викликів, пов'язаних зі зміною клімату, дефіцитом ресурсів і зростаючим очікуванням суспільства щодо етичної поведінки бізнесу. Харчова промисловість є однією з найважливіших галузей, яка відіграє значиму роль у забезпеченні продовольчої безпеки, в той же час несе значну відповідальність за вплив на довкілля та соціальні процеси.

Сталий розвиток підприємств харчової промисловості є комплексним підходом, який передбачає поєднання економічних, соціальних та екологічних аспектів діяльності компанії. Якщо бізнес прагне досягти сталого розвитку, він має діяти не лише в рамках максимізації прибутку, а й бути відповідальним щодо своїх співробітників, споживачів, місцевих громад і навколишнього середовища. З огляду на викладене вище дослідження сталого розвитку підприємств харчової промисловості є актуальним для подальшого удосконалення напрямків діяльності на перспективу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика сталого розвитку та його інтеграція в діяльність підприємств є актуальним напрямом досліджень у сучасній економіці. Останніми роками багато науковців і практиків звертають увагу на важливість поєднання економічних, екологічних та соціальних аспектів у стратегіях компаній, що дає змогу досягти довгострокової стійкості бізнесу.

Значний внесок у розвиток концепції сталого розвитку зробили праці таких дослідників, як Дж. Елкінгтон (Elkington, 1998), автор концепції Triple Bottom Line (економічна, екологічна та соціальна відповідальність), а також М. Портер та М. Крамер (Porter, & Kramer, 2011), які акцентують увагу на створенні спільної цінності для бізнесу та суспільства. Вони підкреслюють, що сталий розвиток є важливою умовою для підвищення конкурентоспроможності та довготривалої ефективності компаній.

Вітчизняні дослідження з цього питання зосереджені на аналізі впливу сталого розвитку на українську економіку та суспільство. Так, у (Іванова, Швець, & Бардась, 2023) досліджено взаємозв'язок між соціальною відповідальністю та сталим розвитком. Важливою частиною дослідження є аналіз різних рівнів соціальної відповідальності, а також цілей і завдань КСВ у контексті сталого розвитку. Історію виникнення та сутність поняття сталого розвитку, його основні складові досліджено у (Карпенко, & Майзель, 2023). Особливу увагу автори приділяють збалансуванню екологічних, соціальних та економічних потреб бізнесу з урахуванням наявних обмежень. Більшість досліджень у сфері сталого розвитку зосереджені як на кожній складовій окремо, так і на їх сукупності, їхньому впливу на діяльність підприємства.

Концепція соціальної відповідальності має тісний взаємозв'язок зі сталим розвитком, оскільки передбачається, що бізнес повинен брати участь у вирішенні соціальних проблем і сприяти покращенню якості життя. Підприємства харчової промисловості мають виробляти не лише безпечні та якісні продукти харчування, а й забезпечувати справедливі та гідні умови праці, підтримку місцевих фермерів, мінімізувати відходи тощо.

Сталий розвиток підприємств ґрунтується на дотриманні трьох принципів, відповідно до яких підприємства харчової промисловості можуть здійснювати такі напрями їх забезпечення (Карпенко, & Майзель, 2023):

- економічна стійкість орієнтується на довгострокове економічне зростання з використанням ресурсів таким чином, щоб не допускати їх виснаження або деградацію. Передбачається етичне ведення бізнесу, інвестування в технології, які економлять ресурси, підтримка економічного зростання регіонів тощо;

- соціальна справедливість передбачає забезпечення рівного доступу до ресурсів, освіти, охорони здоров'я та можливостей для всіх членів суспільства, що включає в себе зниження соціальної нерівності, забезпечення інклюзії та гендерної рівності, забезпечення гідних умов праці, підтримку прав людини тощо;

- екологічна стійкість зосереджена на збереженні природних ресурсів, мінімізації негативного впливу на довкілля, перехід до відновлюваних джерел енергії, зменшення викидів парникових газів, раціональне використання води та мінімізацію відходів тощо.

Для України харчова промисловість відіграє вирішальну роль у формуванні національної економіки, вона охоплює широкий спектр виробничих процесів — від первинної переробки сільськогосподарської сировини до виготовлення кінцевих продуктів харчування, які задовольняють потреби внутрішнього та зовнішнього споживача.

Метою дослідження є ознайомлення з практиками сталого розвитку на прикладах підприємств харчової промисловості України, як вони інтегрують принципи сталого розвитку у свою діяльність і сприяють сталому економічному зростанню та збереженню навколишнього середовища.

Матеріали і методи. Матеріалами дослідження стали вітчизняні та зарубіжні дослідження з питань сталого розвитку, особливу увагу приділено сталому розвитку підприємств харчової промисловості України, інформацію про який взято з їх офіційних веб-сторінок. У процесі дослідження було використано такі загальнонаукові методи, як аналіз і синтез, індукція і дедукція, порівняння і метод логічного узагальнення для побудови таблиці практик сталого розвитку вітчизняних підприємств харчової промисловості.

Викладення основних матеріалів дослідження. Вітчизняні підприємства постачають продукції по всьому світу, особливо зернові та олійні культури, молочні вироби, цукор, напої тощо. За рахунок експорту харчових продуктів Україна отримує надходження валютних доходів, що зміцнює її позиції у світі. Окрім цього, харчова промисловість постійно розвивається, відбувається запровадження новітніх технологій для підвищення якості продукції та збільшення обсягів виробництва з меншим шкідливим впливом на довкілля. Інноваційність у переробці сировини, системі безпеки харчових продуктів, упаковки та зберігання готових продуктів дають змогу вітчизняним підприємствам відповідати міжнародним стандартам і вимогам.

Окрім цього, харчова промисловість є одним із найбільших роботодавців в Україні, забезпечує робочі місця для мільйонів українців, що, у свою чергу, сприяє покращенню рівню життя населення та зменшенню рівня безробіття. Харчова галузь забезпечує стабільні податкові надходження до бюджету країни, що використовують для розвитку інфраструктури, соціальних програм та інших напрямків для зміцнення економічної стабільності та забезпечення можливості для подальшого інвестування в трансформацію галузі.

Практики сталого розвитку та соціальна відповідальність підприємства тісно взаємопов'язані, оскільки обидві концепції орієнтовані на досягнення стійкого розвитку через відповідальне ведення бізнесу. Вони об'єднують економічні, соціальні та екологічні аспекти, спрямовані на довгострокову стабільність і сталий

розвиток суспільства. Безпосередньо до практик сталого розвитку відносять заходи та стратегії, спрямовані на задоволення потреб суспільства без шкоди для можливостей майбутніх поколінь задовольняти власні потреби.

Coca-Cola Beverages Ukraine (Coca-Cola HBC, 2024) є однією з компаній харчової промисловості, яка активно впроваджує принципи сталого розвитку у свою діяльність, орієнтуючись на збереження навколишнього середовища, раціональне використання ресурсів і соціальну відповідальність. Вода є основним компонентом продукції Coca-Cola, тому компанія дбає про її відповідальне використання. В Україні компанія впроваджує технології водозбереження, зменшення витрати води у виробництві та очищення стічних вод. Окрім цього, важливою частиною стратегії компанії є проекти, спрямовані на захист водної екосистеми та забезпечення доступу громад до чистої питної води.

Також компанія Coca-Cola працює над зменшенням викидів парникових газів та підвищує свою енергоефективність. Компанія займається інвестуванням коштів в енергозберігаючі технології та переходить на використання відновлювальних джерел енергії. Завдяки такій оптимізації виробничих процесів компанія планує зменшити прямі викиди вуглецю на 30%, що зменшить негативний вплив на клімат.

Зараз для компанії одним із важливих напрямків сталого розвитку є зменшення використання первинного пластику та впровадження принципів циркулярної економіки — системи, яка спрямована на мінімізацію відходів та максимально ефективного використання ресурсів. Coca-Cola Beverages Ukraine (Coca-Cola HBC, 2024) активно працює над тим, щоб зробити своє пакування більше екологічним. У рамках програми «Світ без сміття» ставить собі за мету збирати та переробляти 100% свого пакування, отримувати 35% загального ПЕТ-пакування з переробленого ПЕТ-пакування або з відновлювальних матеріалів, а також збільшити збір упаковки продукції компанії.

Компанія інтегрує принципи сталого розвитку не лише через екологічні ініціативи, а й через соціальну відповідальність шляхом залучення інвестицій у розвиток місцевих громад, підтримки освітніх програм, гендерної рівності, благодійних проєктів, що сприяє економічному зростанню через створення нових робочих місць і підтримку соціальних ініціатив. Відповідно, завдяки цим ініціативам, компанія забезпечує стабільне економічне зростання та активно сприяє збереженню навколишнього середовища, що робить діяльність Coca-Cola Beverages Ukraine (Coca-Cola HBC, 2024) відповідальною перед суспільством і довкіллям.

Варто відмітити компанію Danone Ukraine, яка є прикладом того, як можна ефективно впроваджувати глобальні принципи сталого розвитку у свою діяльність через екологічні, соціальні та економічні ініціативи, що спрямовуються на зменшення негативного впливу на навколишнє середовище, підтримку громад і забезпечення стабільного зростання компанії. Основна ідея досягнення сталого розвитку компанії «Одна планета — одне здоров'я» (Danone, 2024) і більшість програм спрямовані на такі ініціативи, які дають змогу зробити процеси створення продуктів харчування більш якісними та здоровими.

Danone Ukraine (Danone, 2024) активно працює над модернізацією свого виробництва для зниження екологічного сліду через зменшення споживання енергії та ресурсів: впроваджує енергоефективні технології та використовує відновлювальні

джерела енергії, які знижують викиди парникових газів. Компанія зазначає, що займається відстежуванням свого карбонового сліду від виробництва молочної продукції, використовуючи інструмент Dairy Danprint, окрім цього, в компанії відстежують і карбоновий слід постачальників молока, використовуючи Cool Farm.

Як і для компанії Coca-Cola, так і для Danone вода є одним із критично важливих ресурсів, тому компанія активно використовує практики збереження води на підприємстві, зменшує її використання на виробництві і впроваджує сучасні системи очищення та повторного використання водних ресурсів. Важливим для компанії є зменшення використання пластику та створення більш екологічного пакування для продукції, що підтримує циркулярну економіку та зменшить кількість відходів, оскільки планується використання переробного пакування.

Важливою складовою сталого розвитку для компанії Danone Ukraine також є соціальна складова, яку вони реалізують за допомогою низки ініціатив. Серед цих ініціатив найбільше виділяють підтримку здоров'я та благополуччя населення країни. Компанія запустила проєкт «ПроЗдорове» (Danone, 2024) для популяризації здорового харчування, розробивши здорову тарілку харчування згідно з національними рекомендаціями зі здорового харчування населення. Також для компанії важливо інвестувати в освітні ініціативи та благодійні проєкти, що покращують якість життя місцевих громад.

Не забувають і про працівників, для яких існують ініціативи підтримки через забезпечення безпечних і здорових умов праці, рівні можливості та соціальні гарантії. Компанія приділяє значну увагу створенню безпечних умов праці шляхом впровадження сучасних стандартів охорони праці, залученням працівників до тренінгів з техніки безпеки, а також проводять ряд ініціатив з підтримки психічного та фізичного здоров'я співробітників.

Отже, Danone Ukraine активно працює над забезпеченням екологічної, соціальної та економічної стійкості, використовуючи сучасні рішення для зменшення свого впливу на навколишнє середовище, підтримку місцевих громад та працівників, що забезпечує стійке економічне зростання.

Миронівський Хлібопродукт (МХП) є одним з найбільших і найвпливовіших гравців на ринку харчової промисловості України. Як один із лідерів агропромислового холдингу, компанія МХП (МХП, 2024) здійснює значний вплив на довкілля, споживає великі обсяги ресурсів і взаємодіє з великою кількістю людей. Саме тому за сталим розвитком і соціальною відповідальністю компанії слідкують дуже прискіпливо.

Суспільство стає більш свідомим, коли йдеться про екологічні та соціальні проблеми, і очікує від великих компаній належних дій та ставлення щодо їх вирішення. Компанія МХП реагує на всі нагальні проблеми і впроваджує ряд ініціатив для їх вирішення. Так, компанія МХП заснувала благодійний фонд «МХП—Громаді» (МХП, 2024), важливими напрямками діяльності якого є підтримка освітніх і культурних ініціатив, соціальна допомога й екологічні проєкти.

Коли йдеться про екологічні ініціативи, варто зазначити, що в компанії використовують біогазові комплекси для виробництва відновлювальної енергії, що зменшить викиди вуглекислого газу та залежність від викопного палива. Окрім цього, в компанії дбають про ефективне використання водних ресурсів і мінімізують відходи, що призведе до скорочення екологічного сліду від їх діяльності.

Також у компанії дбають про стале сільське господарство за рахунок використання сучасних агротехнологій, завдяки яким МХП може підвищити продуктивність при одночасному збереженні ґрунтів та зниженні екологічних ризиків.

Як зазначає компанія МХП, покращення добробуту працівників призводить не тільки до створення робочих місць і дотримання соціальних гарантій, а також покращує умови життя в громадах. МХП приділяє значну увагу безпеці праці та здоров'ю працівників. Компанія впроваджує сучасні стандарти охорони праці (МХП, 2024) та забезпечує постійний контроль за дотриманням вимог безпеки на виробництві. Працівники регулярно проходять навчання з техніки безпеки, що знижує ризик травматизму і підвищує якість робочого середовища. Окрім цього, в компанії приділяють значну увагу навчанню та розвитку працівників, організовуються тренінги, курси та програми розвитку професійних компетенцій працівників.

Компанія МХП активно впроваджує практики та ініціативи сталого розвитку, спрямовані на забезпечення довгострокової стійкості бізнесу, підвищення його конкурентоспроможності та збереження навколишнього середовища.

Астарта-Київ (Астарта-Київ, 2024) також є одним з агропромислових холдингів України, що займає активну позицію у впровадженні принципів сталого розвитку до своєї діяльності. Стратегія компанії орієнтована не лише на досягнення економічної ефективності, а й на збереження природних ресурсів і покращення життя в регіонах своєї присутності. Компанія прагне зменшити свій вплив на навколишнє середовище, зокрема скоротити викиди парникових газів, оптимізувати використання водних ресурсів, сприяти збереженню біорізноманіття.

Одним із прикладів ініціатив є використання біоенергетичних технологій (Астарта-Київ, 2024), зокрема виробництво біогазу з відходів цукрових заводів та аграрного сектору. Ця ініціатива дає змогу не тільки зменшити кількість виробничих відходів, а й використовувати їх для відновлювальних джерел енергії. Компанія підтримує сталий розвиток аграрного сектору через впровадження інноваційних технологій у вирощуванні сільськогосподарських культур шляхом застосування підходів точного землеробства, що дає змогу ефективніше використовувати землю та знижувати потребу в хімічних добривах і пестицидах. Такі ініціативи сприяють збереженню родючості ґрунтів і підвищенню ефективності агровиробництва.

Також для компанії є важлива і соціальна складова для досягнення сталого розвитку. В Астарта-Київ активно підтримують місцеві громади (Астарта-Київ, 2024), розвивають інфраструктуру, підтримують освітні проекти, серед яких є стипендіальні програми для студентів аграрних навчальних закладів та спеціалізовані програми розвитку молодих спеціалістів.

Компанія реалізує програму для покращення доступу до медичних послуг у сільських громадах, допомагає у відновленні місцевих лікарень, проводить соціальні компанії, спрямовані на профілактику захворювань.

Окрім соціальних проектів, Астарта-Київ також забезпечує своїх працівників справедливими умовами праці, гідною оплатою та соціальними гарантіями. Працівники мають доступ до програм професійного розвитку, можливості для навчання і кар'єрного зростання, що робить їхню роботу в компанії стабільною та перспективною. Компанія дотримується принципів рівності та інклюзивності (Астарта-Київ, 2024), забезпечуючи рівні можливості для всіх працівників незалежно від

статі, віку чи національності. Астарта-Київ працює над тим, щоб кожен працівник відчував себе важливим членом команди та мав можливість реалізовувати свій професійний потенціал.

Загалом, компанія демонструє високий рівень відповідальності перед своїми працівниками, створюючи безпечні, комфортні та сприятливі умови для їхнього професійного та особистого розвитку. Завдяки викладеним вище та іншим ініціативам компанія робить значний внесок у забезпечення сталого розвитку, демонструючи відповідальний підхід до бізнесу та турботу про добробут людей.

Kernel є провідним агропромисловим холдингом України (Kernel, 2024), який ставить на перше місце принципи сталого розвитку у всіх аспектах своєї діяльності. Як лідер у виробництві та експорті аграрної продукції, компанія постійно інвестує в інноваційні рішення, що забезпечують баланс між економічним зростанням, екологічною відповідальністю та соціальним добробутом. Компанія Kernel активно реалізує стратегії збереження природних ресурсів, підтримки місцевих громад і створення стійких умов для своїх працівників, що дає змогу компанії залишатися конкурентоспроможною та етичною на світовому ринку.

Kernel приділяє велику увагу збереженню природних ресурсів і мінімізації свого впливу на довкілля. Компанія впроваджує інноваційні технології, які сприяють скороченню викидів парникових газів і використанню альтернативних джерел енергії. Одним із прикладів є енергетичні проекти. Як і Астарта-Київ, Kernel займається виробництвом біопалива (Kernel, 2024), що зменшує залежність від викопних палив і знижує екологічне навантаження.

Окрім цього, в компанії впроваджують принципи циркулярної економіки шляхом використання відходів сільськогосподарського виробництва для створення додаткової вартості. Відходи виробництва олії й зернових культур на підприємстві використовуються для виробництва біогазу та біодобрив, що призводять для зменшення обсягів відходів і сприяє раціональному використанню ресурсів.

Kernel приділяє увагу соціальному аспекту сталого розвитку, що відображається у підході до підтримки та розвитку своїх працівників. У компанії забезпечують високі стандарти охорони праці для всіх співробітників, також особливу увагу приділяють здоров'ю працівників. Kernel активно інвестує у професійний розвиток своїх співробітників (Kernel, 2024). Компанія пропонує різноманітні програми навчання та підвищення кваліфікації, що дає змогу працівникам постійно розвивати свої навички та підвищувати свою компетентність. Це включає як внутрішні тренінги, так і участь у зовнішніх програмах навчання та сертифікації, що підтримує розвиток талантів і кар'єрне зростання. Важливим для компанії також є створення нових робочих місць і забезпечення справедливої оплати праці.

Компанія бере активну участь у розвитку соціальної інфраструктури в регіонах ведення своєї діяльності, інвестує у місцеві громади, допомагає розвивати освітні, медичні та культурні ініціативи. Не менш важливим є ведення прозорості бізнесу, про що заявляє компанія. Компанія звітує про свої екологічні та соціальні досягнення, демонструючи прихильність до принципів сталого розвитку та дотримання глобальних стандартів відповідального бізнесу.

Kernel інтегрує принципи сталого розвитку на всіх рівнях своєї діяльності, сприяючи не лише економічному зростанню, але й захисту довкілля та соціальній

відповідальності перед працівниками і громадами. У табл. 1 узагальнено досвід компаній харчової промисловості України у використанні практик сталого розвитку.

*Таблиця 1. Практики сталого розвитку підприємств харчової промисловості України**

№ п/п	Компанії Практики	Coca-Cola Beverages Ukraine	Danone Ukraine	МХП	Астарта- Київ	Kernel
1.	Зменшення виробничих викидів	+	+	+	+	+
2.	Збільшення частки відновлювальних джерел енергії	+	+	+	+	+
3.	Зменшення використання води	+	+	+	+	+
4.	Повторне використання пакування	+	+			
5.	Підтримка біорізноманіття		+	+	+	+
6.	Сприяння безпеці праці	+	+	+	+	+
7.	Забезпечення гендерної рівності та інклюзивності	+	+	+	+	+
8.	Підтримка добробуту працівників	+	+	+	+	+
9.	Підтримка освіти	+	+	+	+	+
10.	Підтримка молоді	+		+	+	+
11.	Ініціатива «0 відходів»	+	+	+	+	
12.	Програми покращення здоров'я		+	+	+	+
13.	Підтримка військовослужбовців та ветеранів			+	+	+
14.	Донорство	+	+	+		
15.	Прозорість та звітність	+	+	+	+	+

Примітка. Складено автором на основі (Coca-Cola HBC, 2024; Danone, 2024; МХП, 2024; Астарта-Київ, 2024; Kernel, 2024).

*Використано інформацію з відкритого доступу.

Висновки

Узагальнюючи досвід провідних українських компаній, таких як Coca-Cola Beverages Ukraine, Danone Ukraine, МХП, Астарта-Київ та Kernel, можемо зробити висновок, що інтеграція принципів сталого розвитку є ключовим фактором довгострокової успішності та конкурентоспроможності цих компаній. Вони демонструють всебічний підхід до сталого розвитку, який охоплює збереження навколишнього середовища, соціальну відповідальність та економічне зростання. Така увага до сталого розвитку зміцнює репутацію компаній, підвищує їх привабливість для стейкхолдерів, а також допомагає адаптуватись до глобальних викликів, з якими зараз зустрічається світ.

Завдяки впровадженню інноваційних рішень і відповідальному підходу до використання всіх ресурсів, компанії формують нові стандарти соціальної відповідальності, які не тільки здатні підтримати їх конкурентоспроможність, а й сприяють загальному розвитку економіки та суспільства. Сталий розвиток — це фундамент для довгострокової стратегії, який допомагає поєднати бізнес-цілі компанії, екологічну та соціальну відповідальність.

Література

Астарта-Київ (2024). Сталий розвиток. *Веб-сайт*. Взято з <https://astartaholding.com/stalyj-rozvytok/>.

Гребельник, О. (2023). Впровадження сталого розвитку у діяльності харчових підприємств. *The XXIV International Scientific and Practical Conference «Current scientific opinions on the development of current education»*, Milan, Italy, 305—306. Взято з https://rep.btsau.edu.ua/bitstream/BNAU/11898/1/vprovadzhennia_staloho_rozvytku.pdf.

Іванова, М. І., Швець, В. Я., Саннікова, С. Ф., Варяниченко, О. В., Бардась, А. В. (2023). Соціальна відповідальність як ключова компетенція забезпечення сталого розвитку підприємств. *БізнесІнформ*, 3, 176—186. doi: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2023-3-176-186>.

Карпенко, О., Майзель, С. (2023). Теоретичні аспекти забезпечення сталого розвитку підприємства. *Науковий журнал «Economic synergy»*, 1(7), 98—111. doi: <https://doi.org/10.53920/ES-2023-1-8>.

МХП. (2024). Сталий розвиток. *Веб-сайт*. Взято з <https://mhp.com.ua/uk/stalyy-rozvytok>.

Панко, В. (2023). Аналіз екологічних цілей сталого розвитку та їх вимірність серед підприємств харчової галузі України. *Вчені записки Університету «КРОК»*, 4(72), 65—70. doi: [10.31732/2663-2209-2023-72-65-70](https://doi.org/10.31732/2663-2209-2023-72-65-70).

Рудова, А. Я., Драган, О. І. (2024). Удосконалення піраміди корпоративної соціальної відповідальності підприємств харчової промисловості. *Наукові праці Національного університету харчових технологій*, 30(1), 68—80. doi: [10.24263/2225-2924-2024-30-1-4](https://doi.org/10.24263/2225-2924-2024-30-1-4).

Сталий розвиток харчового сектору: крок до кращого майбутнього. (2023). Job Point. Взято з <http://surl.li/oydwcg>.

Хахалев, Д. О., Міняйло, Н. (2024). Інноваційні стратегії сталого розвитку підприємств в умовах мінливого ринку. *Всеукраїнський науковий журнал*, 4, 59—65. doi: <https://doi.org/10.36887/2524-0455-2024-4-11>.

Хомюк, Н. Л., Солтис, О. М. (2023). Харчова промисловість в Україні: тенденції та перспективи розвитку на засадах сталості та інклюзивності. *Сталий розвиток економіки*, 1(46), 141—148. doi: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2023-46-20>.

Coca-Cola HBC. (2024). Сталий розвиток. *Веб-сайт*. Взято з <https://ua.coca-colahellenic.com/ua/a-more-sustainable-future>.

Danone. (2024). Сталий розвиток. *Веб-сайт*. Взято з <https://www.danone.ua/social/>.

Elkington, J. (1998). Partnership from cannibals with forks: The triple bottom line of 21st-century business. *Environmental Quality Management*, 6, 37—51. Взято з <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.1002/tqem.3310080106>.

Kernel. (2024). Сталий розвиток. *Веб-сайт*. Взято з <https://www.kernel.ua/ua/sustainable-development/>.

Porter, M. E., Kramer, M. R. (2011). Creating shared value. *Harvard Business Review*. Взято з <https://www.communitylivingbc.ca/wp-content/uploads/2018/05/Creating-Shared-Value.pdf>.

Ruggerio, C. A. (2021). Sustainability and sustainable development: A review of principles and definitions. *Science of The Total Environment*, 786. doi: <https://doi.org/10.1016/j.scitotenv.2021.147481>.